

нален locus. При това с едно двойно разместване-преобръщане (хоризонтално и вертикално) по отношение на първоначалната си ситуираност спрямо тялото на лирическия „аз“ – тръните се изместват отпред към главата (разраняват челото), а камъкът – обратно – отпред към тялото, впирайки се в гърдите.

Какво отношение има този лежащ под водата образ с опита на лирическия „субект“ да се огледа през леда? Творбата наистина въвежда темата за двойничеството, за вглеждането в себе си, като ловко подвежда читателите си да третира гледането в леда по аналогия с отразяването на небето в него като оглеждане. Лирическият субект наистина е затруднен да се види през леда, но той и не прави опит за това: той не се оглежда, а, както казва простичко текстът „гледа“ през него. Да не забравяме, че „аз“-ът е коленичил върху стената-прозорец, който е обща матрица на „Видения“ и „Ледена стена“, а през нея макар и трудно и неясно, може да се гледа – независимо от леда, в съвместените предикации остава да присъства признакът „прозоречност“. „Видения“ извършва един предизвикателен апостроф: лирическият „аз“ фактически наблюдава света на „Нощ“ отвън, от обратната страна на прозореца, коленичил върху него и вижда себе си там сякаш в негатив – чрез странно вертикално преобръщане на постелята и възглавницата при оптически невъзможната гледна точка да се види фронтално отгоре чело, поддържано от подаващи се изпод водата бодли, с още по-странно подаващи се от устата змийски езици.³²

Интересно верижно активизиране на мотиви около поражащата матрица демонстрира стихотворението „Една дума“, чийто лирически сюжет цялостно разработва неизреченото проклятие на камината в „Нощ“. В „Нощ“ между мотивите „камина“ и „череп“ (на лирическия субект) се забелязва странен афинитет, закодирана е възможността за бъдещи ме-

³² Съчетание на „корона от тръни и уста на Горгона (...) Христос и Медуза“ – Вж. М. Кирова. *Сънят на Медуза. Към психоанализа на българската литература*. С. 1995, с. 156.